

Handläggare: Virginia Kustvall Larsson
Telefon: 08-508 09 000

Till
Östermalms stadsdelsnämnd
2008-06-12

Utställning av förslag till översiktsplan för Nationalstadsparken - stockholmsdelen

Förslag till beslut

1. Stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande godkänns
2. Stadsdelsförvaltningen får i uppdrag att överlämna tjänsteutlåtandet till stadsbyggnadskontoret

Göran Månsson
stadsdelsdirektör

Anders Lindgren
chef Parkmiljögruppen Norra Innerstaden

Sammanfattning

Samrådsförslaget till översiktsplan för Nationalstadsparken – stockholmsdelen som upprättades av stadsbyggnadskontoret 2006 har bearbetats och ställts ut. Bearbetningen innebär främst förtydliganden och en del konkreta ändringar. Synpunkterna från Östermalms stadsdelsnämnd har till stora delar beaktats, exempelvis förslaget om ändring av delområdesgränsen för Vetenskapsstaden och angränsade park- och naturlandskap. Vidare har stadsbyggnadskontorets förtydligat nationalstadsparkens lagskydd och förbättrat beskrivningen av de olika delområdenas karaktär samt fördjupat redovisningen av villkoren för hur förändringar kan ske.

Stadsdelsförvaltningen anser att förslaget till översiktsplan för Nationalstadsparken nu fyller sin roll och kan godtas som vägledning för framtida beslut om användningen av mark och vattenområden och hur de bebyggda miljöerna ska utvecklas och bevaras. För att parken på lång sikt ska behålla sina ovärderliga kvaliteter behövs förutom en framtynt planering också en långsiktig skötselplanering. Stadsdelsförvaltningen är därför positiv till stadsbyggnadskontorets förslag om att utarbeta generella råd för fastighetsägare och markförvaltare och medverkar gärna i utarbetande av dessa.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Parkmiljögruppen Norra Innerstaden.

Bakgrund

Stadsbyggnadskontoret upprättade 2006 ett samrådsförslag till översiktsplan för Nationalstadsparken – stockholmsdelen. Förslaget har efter bearbetning av stadsbyggnadskontoret och beslut om utställning i stadsbyggnadsnämnden ställts ut t.om den 14 maj men förlängd svarstid har medgivits stadsdelsnämnden. Utställningen äger rum vid Stadsbyggnadsexpeditionen i Tekniska Nämndhuset, Flemminggatan 4 och visas även på Östermalms stadsdelsförvaltning, Karlavägen 104 samt Norrmalms stadsdelsförvaltning Tulegatan 13. Planen visas också på stadsbyggnadskontorets hemsida www.stockholm.se/sbk

Förvaltningens synpunkter och förslag

Bearbetningen av förslaget till översiktsplan för Nationalstadsparken innebär främst förtydliganden samt en del konkreta ändringar. Synpunkterna i stadsdelsförvaltningens remissvar beslutat i stadsdelsnämnden den 16 november 2006 har till stora delar beaktats. Nedan redovisas kortfattat nämndens synpunkter och hur de hanterats i utställningsförslaget.

En huvudpunkt i stadsdelsnämndens svar på samrådsremissen var att naturmiljöer och naturmark inom Vetenskapsstaden, Idrottsparken, Gärdesstaden och Museiparken som är särskilt viktiga att värna ska ingå i det som karakteriseras som Parklandskap och naturmiljöer på kartan. Nämnden framförde bland annat att delområdesgränserna mellan Vetenskapsstaden och de angränsade park- och naturlandskapen skulle ändras. Detta beaktas av stadsbyggnadskontoret genom att Bergianska trädgården med närmaste omgivningar överförs till Haga-Brunnsvikens parklandskap och naturmiljöer och att fältet öster om Naturhistoriska riksmuseet, mellan Bergiusvägen och Arrheniusvägen överförs till Norra Djurgårdens parklandskap och naturmiljöer.

När det gäller de park- och naturområden inom Gärdesstaden, Idrottsparken och Museiparken som stadsdelsnämnden föreslagit ska ingå i delområden för intilliggande park- och naturlandskap anser stadsbyggnadskontoret att områdesindelningen inte ska ändras. Enligt stadsbyggnadskontoret har samrådsförslaget tagit fasta på att urskilja Nationalstadsparkens historiskt betingade uppdelning i stora sammanhängande delområden med olika karaktär. Stadsbyggnadskontoret anser att det är oundvikligt att mindre park- och naturpartier ingår i de mer bebyggda och anlagda områdena. De uppges ändå ha skydd genom att åtgärder inom dessa områden inte får innebära skada på det historiska landskapets natur- och kulturvärden.

Stadsdelsnämnden har i likhet med flera remissinstanser uppfattat att de mer bebyggelsepräglade områdena enligt samrådsförslaget generellt kan kompletteras med ny bebyggelse och anläggningar i stor omfattning och att det inom parklandskap och naturmiljöer inte ska få förekomma förändringar. Stadsbyggnadskontoret framhåller att detta inte är intentionen utan att vägledning ges i den beskrivning som ges för respektive

delområde. Stadsbyggnadskontoret drar emellertid slutsatsen att översiktsplanen tydligare behöver ange de olika delområdenas skilda förutsättningar. För att minska risken att stadens avsikter med delområdena kan feltolkas har de tio delområdena kompletterats med förtydliganden om respektive delområdes karaktär, motiven för delområdenas avgränsning och villkoren för förändringar.

I avsnitten "Parklandskap och naturmiljöer" samt "Mer bebyggda och anlagda områden" har tillägg gjorts för att förtydliga villkoren för åtgärder. Avsnitten har även kompletteras med en vägledning om behovet att pröva förändringar genom bygglov respektive detaljplan. Syftet är enligt stadsbyggnadskontoret att ange att bedömningen alltid ska ske i det enskilda fallet med utgångspunkt från åtgärdernas omfattning, konsekvenser och samband med omgivande miljö. Stadsbyggnadskontoret tydliggör också lagskyddet för Nationalstadsparken vilket innebär att tillståndspliktiga åtgärder som skulle kunna medföra betydande miljöpåverkan på Nationalstadsparkens värden inte är tillåtna.

Stadsdelsnämnden har i svar på samrådsremissen tryckt på att grundläggande principer för hur den biologiska mångfalden kan stärkas och utvecklas ska föras in i samrådsförslaget. Nämnden påpekade behovet av starkare stöd i översiktsplanen för att bevara och stärka den biologiska mångfalden och de ekologiska spridningsvägarna, exempelvis framfördes önskemål om områdesbestämmelser eller motsvarande i Gärdessnaden för att förhindra att värdefull natur försvinner från kvartersmark. Stadsbyggnadskontoret har beaktat detta bland annat genom att i beskrivningarna av delområdena Idrottsparken och Gärdessnaden förtydliga områdenas betydelse som spridningsväg för biologisk mångfald. Viktiga åtgärder är enligt stadsbyggnadskontoret att spara äldre ädellövträd/gamla ekar, andra naturpräglade värdekärnor samt skapa möjligheter för återväxt. Huvudansvaret vilar enligt stadsbyggnadskontoret på fastighetsägare och markförvaltare. Stadsbyggnadskontoret överväger därför att utarbeta generella råd i samarbete med Östermalms stadsdelsförvaltning, Kungliga Djurgårdens förvaltning och Länsstyrelsen.

Stadsdelsnämnden har tidigare framfört att samrådsförslaget varit föredömligt utformat. Stadsdelsförvaltningen anser att nämndens synpunkter i svar på samrådsremissen i huvudsak har beaktats. Stadsbyggnadskontorets bearbetning av översiktsplanen har förtydligat nationalstadsparkens lagskydd, justerat vissa delområdesgränser och förbättrat beskrivningen av de olika delområdenas karaktär samt fördjupat redovisningen av villkoren för hur förändringar kan ske. Anspråken på Nationalstadsparken kommer enligt stadsdelsförvaltningen framöver att öka genom förändringar av befintliga verksamheter samt inte minst på grund av ett ökat besöksstryck genom att intilliggande stadsutvecklingsområden byggs och befolkas. Efter stadsbyggnadskontorets bearbetning anser förvaltningen att översiktsplanen nu fyller sin roll som vägledning för framtida beslut om användningen av mark och vattenområden och hur de bebyggda miljöerna ska utvecklas och bevaras. Stadsdelsförvaltningen anser att utställningsförslaget till översiktsplanen för Nationalstadsparken härmed kan godtas.

Stadsdelsförvaltningen vill avslutningsvis åter framhålla att park- och naturlandskapets stora värden kan gå förlorade inte bara vid ovarsam planering utan också genom omedveten hantering. För att parken på lång sikt ska behålla sin karaktär av mångfacetterat park- och naturområde, vara en del av de gröna korridorerna och behålla sitt rikliga innehåll av djur, växter och livsmiljöer behövs förutom en framsynt planering, som medverkar till att utveckla och stärka parkens ovärderliga kvaliteter också en långsiktig skötselplanering. Stadsdelsförvaltningen är därför positiv till stadsbyggnadskontorets förslag om att utarbeta generella råd för fastighetsägare och markförvaltare och medverkar gärna i utarbetande av dessa.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande och ger stadsdelsförvaltningen i uppdrag att överlämna tjänsteutlåtandet till stadsbyggnadskontoret.

Bilagor

Följande dokument finns digitalt på stadsbyggnadskontorets hemsida:

Översiktsplan för Nationalstadsparken, utställningshandling mars 2008

http://www.stockholm.se/PageFiles/78104/Rapport%20Inlagan_sid1_32.pdf

http://www.stockholm.se/PageFiles/78104/Inlagan_sid33_49.pdf

http://www.stockholm.se/PageFiles/78104/Inlagan_sid50_71.pdf

http://www.stockholm.se/PageFiles/78104/Inlagan_sid72_80.pdf

Samrådsredogörelse, april 2008

http://www.stockholm.se/PageFiles/78104/NSP_Samr%C3%A5dsredog%C3%B6relse.pdf